



JAARVERSLAG 2018



BEELD EN GELUID



VERBINDING



HÉT MEDIAGEHEUGEN VAN NL: VERBREIDING VAN ONZE COLLECTIES

Beeld en Geluid streeft naar een collectie die hét mediageheugen van Nederland is. Zo creëren we toegang tot zoveel mogelijk bronnen en perspectieven en laten we zien dat diverse makers soms onverwachte thema's en perspectieven kiezen die bovendien ons kijkgedrag en het ambacht van maker veranderen.



BLIK VERRUIMEN MET PERS & JOURNALISTIEK

Door de fusie met het voormalig Persmuseum in 2017 kreeg de identiteit van Beeld en Geluid een nieuwe impuls. We verruimen onze blik en we kunnen ons verbinden aan nieuwe makers, publiek en professionals uit het vak.

In 2018 maakten we nieuwe afspraken met het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG), de organisatie die het eeuwenoude journalistieke erfgoed sinds 1989 conserveert. Samen zorgen we er nu voor dat de collectie niet alleen tot in de eeuwigheid wordt bewaard, maar ook dat ze goed zichtbaar wordt. We werken aan de (digitale) ontsluiting van de bestaande collectie en we nemen nieuwe aanwinsten op.

Symbool voor de samenwerking staat de film *De Getekende Hahn* (regie: Pim Zwier) die wij in 2018 co-produceerden. Deze documentaire over politiek tekenaar Albert Hahn (1877-1918) illustreert hoe je met klassiek materiaal weer prachtige nieuwe mediaproducties kan maken.

SONJA BAREND SCHENKT HAAR TV-ARCHIEF AAN BEELD EN GELUID

Persoonlijke foto's en papieren, krantenknipsels, brieven en nog veel meer. In 2018 schonk TV-persoonlijkheid *Sonja Barend* haar persoonlijke televisie- en knipselarchief aan Beeld en Geluid. Hiermee verrijkte ze onze collectie met een verrassende verzameling tijdsdocumenten!



NEDERLANDSE GAMESCANON

Eindeloos, *Charlie de Eend* en *Awesomnauts*. Zomaar wat namen uit de geschiedenis van Nederlandse games. Je vindt ze terug in de Gamescanon die Beeld en Geluid samen met game-experts maakte. De lancering in oktober kreeg veel publiciteit van diverse media.

Games zijn onlosmakelijk verbonden met de ontwikkeling van de audiovisuele cultuur in Nederland. Bijna driekwart van de Nederlanders speelt computerspelletjes. Maar de impact van games gaat verder dan het spelen zelf. Dagelijks kijken meer dan 100 miljoen mensen naar gameplay video's en gestreamde games op YouTube en Twitch. En regelmatig spelen games een rol in maatschappelijke debatten.

Afgelopen drie jaar hebben wij ons ingezet om relaties te bouwen en verbinding te maken met verzamelaars van games, game-



Gamescanon



academici en gamers met interesse voor de geschiedenis van games. Inmiddels bevat ons archief ook meer dan honderd games en zoeken we naar manieren om deze collectie verder uit te breiden.

De Gamescanon dient als kapstok om de geschiedenis van games in Nederland aan op te hangen, om gericht te acquireren, om een duidelijker verhaal te vertellen aan mediamakers, maar ook om de geschiedenis voor het algemene publiek inzichtelijk te maken.

Benieuwd naar de canon? Bekijk hem [hier](#) en laat jouw game herinneringen achter.



ONLINE ONLY CONTENT

In 2018 groeide onze webvideo-collectie met negenhonderd video's. We voegden tien nieuwe YouTube-kanalen toe. Beeld en Geluid heeft nu met vijftig YouTube-kanalen een overeenkomst. Een mooie aanwinst is *Nikkie Tutorials*; het kanaal van Nikkie de Jager met meer dan 11 miljoen volgers.

2018 was ook het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen. We verzamelden ongeveer 150 video's van alle partijen die op de kieslijst stonden en online campagne voerden.

De 'online-only'-content van de publieke omroep wordt nog niet op dezelfde manier aangeleverd als de lineaire televisie-uitzendingen. Daarom hebben we dit jaar onze selectie van dit materiaal uitgebreid.

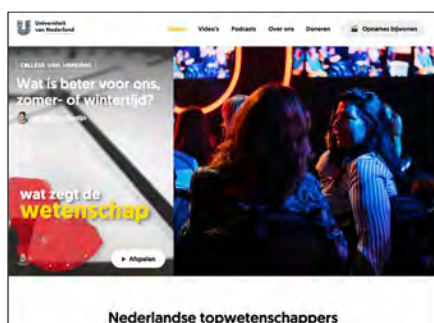
WEBARCHIVERING: KWALITEITSVERBETERING EN SAMENWERKINGEN

Eind 2017 stapte Beeld en Geluid over naar een andere leverancier voor het archiveren en beschikbaar stellen van websites. De nieuwe software die hiermee gepaard ging geeft ons meer controle op hoe websites het archief instromen. We kunnen nu 'event driven'-archiveren; we hebben meer grip op de kwaliteit en kunnen sneller handelen. Hierdoor is de kwaliteit van de gearchiveerde websites flink verbeterd.

Ook startte Beeld en Geluid een samenwerking met het lectoraat Crossmediale Kwaliteitsjournalistiek van de School voor Journalistiek in Utrecht. Het lectoraat onderzoekt interactieve en multimediale verhalen die vanaf 2014 zijn ingezonden voor de VVOJ-, NVOJ- en NL-awards. Studenten crawlden hiervoor circa 150 websites. Deze zullen in 2019 instromen in ons archief.

In het najaar werd tijdens de landelijke studiedag webarchivering bij Beeld en Geluid het Nationaal Register Webarchieven (registerwebarchieven.nl) gelanceerd. Hierin staat welke websites in Nederland gearchiveerd worden, sinds wanneer, met welke software en door wie. Webarchieven als de Koninklijke Bibliotheek, Archipol (Universiteit Groningen) en webarchieven van meerdere steden en regio's (o.a. Nijmegen, Groningen, Rotterdam, Den Haag) zijn inmiddels aangesloten bij het register.

<https://universiteitvannederland.nl/>



NIEUW IN ONZE COLLECTIE: KIJK- EN LUISTERCIJFERS

Marktonderzoeksinstituut GfK droeg haar archief met kijk- en luistercijfers over aan Beeld en Geluid. Het zijn kijkcijfers uit de periode 1967-2001 en luistercijfers uit de periode 1967-2011. Samen met CLARIAH maken we het materiaal beschikbaar voor media wetenschappelijk onderzoek. Het archief is een prachtige bron om de geschiedenis van de consumptie en beleving van publieke radio en televisie te onderzoeken.

Eppo van Nispen tot Sevenaer en Liesbeth Nekkers van GfK ondertekenen

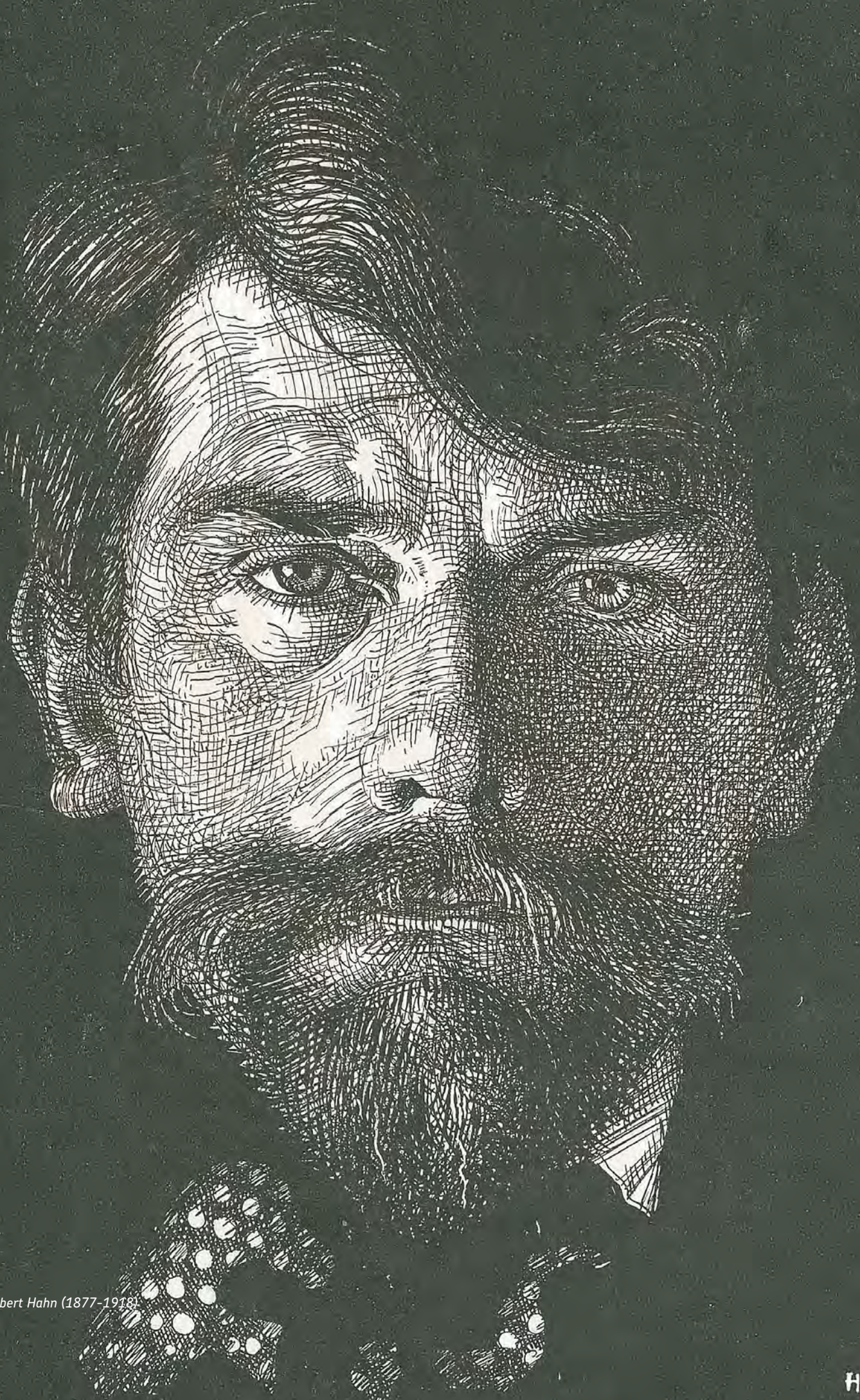


UITBREIDING SAMENWERKING MET EREDIVISIE MEDIA & MARKETING

Beeld en Geluid en Eredivisie zijn nu nog nauwer met elkaar verbonden. Naast het archief van de wedstrijden uit de Eredivisie en Eerste Divisie, krijgen nu ook de overige FOX Sports uitzendingen een plek in ons archief. Bijvoorbeeld het wekelijkse discussieprogramma 'De Tafel van Kees' en het praatprogramma 'De Eretribune'. Deze nieuwe content maken we toegankelijk via onze nieuwe archiefdienst DAAN. Ook behandelen wij de zakelijke aanvragen voor beeldmateriaal en handelen we de licenties af.

V.l.n.r.: Alex Tielbeke, CEO Eredivisie, Jan de Vries, Broadcast Operations Director at Fox Network Group Netherlands en Eppo van Nispen tot Sevenaer





Albert Hahn (1877-1918)

VERSTERKING VAN ONZE RELATIE MET MAKERS

In 2018 verbonden wij creatief talent met innovatieve ideeën, lieten we makers van nu een connectie creëren met onze historische collectie en stimuleerden wij hen om de breedte en de diepte van onze collecties te tonen.



Eppo van Nispen tot Sevenaer en Tineke de Nooij



Eerbetoon aan Guus Verstraete onder leiding van Paul de Leeuw

HOMMAGE AAN TELEVISIEHELDEN EN MEDIAMAKERS

Beeld en Geluid eert betekenisvolle mediamakers en televisiehelden. Zo gaven we in 2018 grote waardering voor programmamaakster *Tineke de Nooij*. Samen met (oud)collega's Lex Harding, Erik de Zwart en Gordon, keken presentator Hans Schiffers en De Nooij terug op tien hoogtepunten in haar carrière. Daarnaast kreeg De Nooij met haar portret een plek op de Wall of Fame in ons prestigieuze gebouw.

Een andere noemenswaardige hommage, was het eerbetoon aan de vorig jaar overleden televisie-regisseur *Guus Verstraete*. Een bijzonder theaterprogramma in het bijzijn van zijn familie en vrienden, met bijdragen van onder andere André van Duin, Joop van den Ende en Ron Brandsteder. De presentatie was in handen van Paul de Leeuw.

UITREIKING FOUND FOOTAGE AWARD

Sinds 2018 organiseert Beeld en Geluid de Found Footage Award. Met deze onderscheiding inspireren we makers om ons audiovisuele erfgoed in te zetten voor hun eigen creaties. De award gaat naar een filmmaker die volgens een jury op een uitzonderlijke manier gebruik maakt van archiefmateriaal. Ook ontvangt de winnaar een geldbedrag van 2500,- euro. De prijs wordt tijdens het Internationaal Film Festival Rotterdam (IFFR) uitgereikt.

De waarde van deze onderscheiding; het gebruik van archiefbeelden is een goede manier om verhalen te vertellen die nog niet (genoeg) zijn verteld.

In 2018 ging de award naar de Sloveense kunstenaar en filmmaker Nika Autir voor haar film *Newsreel 63 0 The Train of Shadows*. Deze bijzondere productie legt verband tussen de eerste film van Lumiere over een arriverende trein en smartphonebeelden van hedendaagse vluchtelingen die zich verstoppen tussen de treinwielen.

Still uit de Train of Shadows



BEELD EN GELUID IN HET NIEUWS!

DE TOTENPAAL VAN MIES BOUWMAN BIJ BEELD EN GELUID

Matthijs van Nieuwkerk onthulde in oktober bij Beeld en Geluid de Mies Bouwman Totempaal. Dit gebeurde in het bijzijn van kinderen en kleinkinderen van Mies. Het bijna zes meter hoge eerbetoon bestaat uit gestapelde kubussen met daarop portretten van de in februari 2018 overleden televisiepresentatrice.

Na het overlijden van Mies Bouwman vroeg De Wereld Draait Door aan kunstenaars Ans Markus, Robin de Puy, Maarten Baas, Bas Kosters, Siegfried Woldhek, Gerti Bierenbroodspot en Marte Röling om een portret van Mies te maken met als basis een kubus van 80 bij 80 centimeter. Het idee is een knipooag naar de rubriek De Totempaal die Bouwman in de jaren zestig had in haar eigen programma Mies en Scène, waarin ze kunstenaars uitnodigde om gezamenlijk een kunstwerk te maken.

De totempaal van Mies is tot minstens eind 2019 te bewonderen bij Beeld en Geluid.



BEELD EN GELUID STELT NSB PROPAGANDA FILMS ONLINE BESCHIKBAAR

In samenwerking met het Netwerk Oorlogsbronnen stelden we binnen het project WO2 Open Data Depot verschillende propagandafilms van de NSB online beschikbaar. Het materiaal is als publiek domein gemarkeerd en wordt nu online vrijgegeven om grootschalig en laagdrempelig (wetenschappelijk) onderzoek mogelijk te maken en te stimuleren.

De collectie bestaat uit zo'n 170 gedigitaliseerde films, vooral uit de jaren 1941-1944. Het gaat om 'geconfisqueerd oorlogsmateriaal', waarover de Nederlandse overheid in 1944 de auteursrechten verkreeg. Deze zijn 70 jaar na publicatie vervallen en daarom behoren de films nu tot het publieke domein. Een groot aantal van de films is in de hoogste kwaliteit gescand.

Jort Kelder belichtte de films in de uitzending van Pauw van 30 mei 2018. Bekijk de collectie [hier](#).



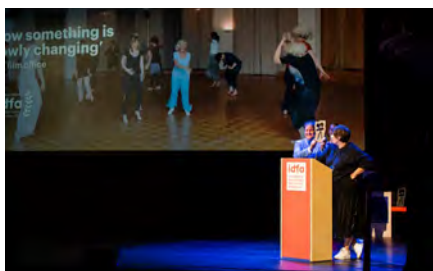


De documentaire 'Now Something Is Slowly Changing' van mint film office won de Beeld en Geluid IDFA Award for Dutch Documentary 2018.

WINNAAR IDFA AWARD FOR DUTCH DOCUMENTARY 2018

Sinds 2014 is Beeld en Geluid verbonden met de IDFA Award for Dutch Documentary. Met deze onderscheiding werken we niet alleen nauw samen met het IDFA, maar benadrukken wij ook onze grote band met de Nederlandse documentaire en de documentairemakers.

De documentaire 'Now Something Is Slowly Changing' van mint film office won de Beeld en Geluid IDFA Award for Dutch Documentary 2018. Filmmaker Menna Laura Meijer ontving de prijs, een geldbedrag van 7500,- euro, uit handen van directeur Eppo van Nispen van Beeld en Geluid. De jury bestond uit Catherine Bizern, Eduardo Escorel en Alisa Lebow.



SANDBERG@MEDIAPARK

Eind mei waren bij Beeld en Geluid de eindpresentaties van de Sandberg@Mediapark Masterclass: dé masterclass voor mediamakers die hun grenzen willen verkennen. Doel van deze masterclasses is de ontwikkeling van nieuwe vormen van vertellen.

Beeld en Geluid vertegenwoordigt en duidt als instituut voor mediacultuur alle soorten media uitingen. In een tijd waarin de technische kant van media zich razendsnel ontwikkelt, dienen ook wij ons te blijven ontwikkelen. Daar is creatief talent voor nodig en innovatieve ideeën. Om dat te stimuleren investeert Beeld en Geluid in Sandberg@Mediapark.

Dit jaar was het thema van de masterclass *Technologie als religie*. Sandberg stelde

acht anti-disciplinaire teams samen van o.a. programmamakers, ontwerpers, journalisten, data-analisten en nieuwe media kunstenaars. Zes maanden lang werkten zij intensief samen aan concepten voor nieuwe mediatoepassingen. Zeven van de acht ontwikkelde prototypen zijn in gesprek met omroepen en fondsen of al in ontwikkeling genomen door een omroep. Een mooi voorbeeld daarvan is een documentaire en een interactieve van Jin van Reber Dosky en Klasien van de Zandschulp. De documentaire wordt door HUMAN geproduceerd en de interactieve door de VPRO.

Benieuwd naar de eindpresentaties? Bekijk ze [hier](#).



RE:VIVE

RE:VIVE richt zich op het verbinden van de wereld van elektronische muziek en cultureel erfgoed. Dit initiatief van Beeld en Geluid brengt archieven, artiesten en kunstenaars samen om nieuwe producties te maken gebaseerd op en geïnspireerd door audiocollecties. Het project is in 2018 verder gegroeid en het verkende nieuwe wegen voor het hergebruik van cultureel erfgoed, samen met nieuwe en bestaande partners.

Het meest unieke project in 2018 was Telegraph Music, een AV-performance in opdracht van het Rewire Festival die elektronische muziek opnieuw verbond met zijn afkomst: telegrafie. Kunstenaar Antenes uit Brooklyn werkte samen met Beeld en Geluid en leden van de Stichting Radio

Holland Heritage om een telegraafsleutel en morsecode op te nemen in haar analoge synthese shows. In een bomvol Korzo Theater debuteerden Antenes, telegrafist Bernard Grijpstra en beeldend kunstenaars Dara Smith met Telegraph Music.

Ook werkte RE:VIVE met EYE Filmmuseum en het Muziekgebouw aan 't IJ aan een



nieuwe samenwerking om aanstormende elektronische muzikanten uit te nodigen om nieuwe partituren voor archieffilms samen te stellen en uit te voeren. In diezelfde geest toverde RE:VIVE voor de Museumnacht Amsterdam in samenwerking met NSDM een rondvaartboot om tot een drijvende bioscoop voor nachtelijke vertoningen van een nieuwe audiovisueel project van Thessa Torsing (upsammy) en Sjoerd Martens.

In 2019 bouwt RE:VIVE verder aan nieuwe en bestaande samenwerkingen. En aan het exploreren van nieuwe wegen voor Europa's meest opwindende deel van de creatieve industrie om cultureel erfgoed voor jonge doelgroepen over de hele wereld te transformeren.

THE ULTIMATE GIF BATTLE!

Als ode aan het populaire loopende bestandsformaat de GIF, organiseerde Beeld en Geluid The Ultimate GIF Battle. Een wedstrijd waarbij creatievelingen uitgedaagd werden om een eigen GIF te maken met beeldmateriaal dat we beschikbaar stellen op Open Beelden.

De winnaar kreeg de titel *Master* *extraordinaire Open Beelden GIF Maker*

2018, eeuwige roem én een prijs van 100,- euro.

Tijdens de Media Summer Night waren alle GIF creaties te zien en koos een vakkundige GIF-jury de winnaar. De 19 inzendingen werden onder andere beoordeeld op creativiteit, originaliteit, creatief hergebruik en humor. Jeffrey Buijert werd verkozen als winnaar met dit GIFje.

Het GIFje van Jeffrey Buijert werd verkozen als winnaar



VERSTERKING VAN ONZE MAATSCHAPPELIJKE EN ECONOMISCHE POSITIE

Beeld en Geluid heeft in 2018 de maatschappelijke en economische positie versterkt door nieuwe technologie met het archiveringsvak te verbinden, zelf en door samen te werken in onderzoeksprojecten en (inter)nationale netwerken. Daarnaast focust Beeld en Geluid zich op educatieve programmering gericht op diverse aspecten van mediawijsheid voor zowel docenten als leerlingen van het Primair en Voortgezet Onderwijs.

DAAN GING LIVE: DE NIEUWE ARCHIEFDIENST VAN BEELD EN GELUID

Op 25 juni 2018 ging onze nieuwe archiefdienst DAAN live. DAAN staat voor Digitaal Audiovisueel Archief Nederland: een state of the art archiefsysteem dat aan alle moderne eisen van de broadcast industrie voldoet. Het biedt de hoogst mogelijke standaard in digitale content archivering. DAAN vervangt iMMix en ADREM. Met DAAN hebben we een archiefsysteem in handen dat flexibel genoeg is om in te spelen op de snelle veranderingen in de mediabranche. DAAN is gebaseerd op een bewezen technologie standaard uit de broadcast industrie van leverancier Vizrt. Ook mediaconcerns als Al Jazeera, Fox Sports, CNN en de BBC maken gebruik van de systemen van Vizrt.

DAAN is er voor alle gebruikers van ons archief. Dus voor iedereen die AV-materiaal voor hergebruik zoekt en bestelt, zoals publieke en commerciële omroepen, productiemaatschappijen, onderwijs, de creatieve sector én het algemeen publiek. Maar ook voor al onze medewerkers van Beeld en Geluid die met DAAN werken; enerzijds om de dagelijkse instroom van V-materiaal te verwerken en anderzijds om de licentie-afhandeling voor afnemers van archiefmateriaal efficiënt te laten verlopen.

NIEUWS OF NONSENS: MEDIA EDUCATIEVE PROGRAMMERING

Tot augustus 2018 liep onze tentoonstelling Nieuws of Nonsens #demediamindfuck. In tijden van fake news, filterbubbels en nieuwe vormen van (online) journalistiek, is de impact van het dagelijks nieuws groter dan ooit. Nieuwsmakers creëren bewust of onbewust een eigen verhaal vanuit hun inzichten en meningen. Kan nieuws wel volledig objectief zijn? Beeld en Geluid wilde met deze tentoonstelling de bezoeker aan het denken zetten, over wat nieuws is en hoe het zijn of haar wereldbeeld vormt. Nieuws of Nonsens was een eyeopener voor iedereen die meer wil weten over hoe nieuws gemaakt wordt, hoe je zelf je nieuws selecteert en hoe je je er, bewust of onbewust, door laat beïnvloeden.

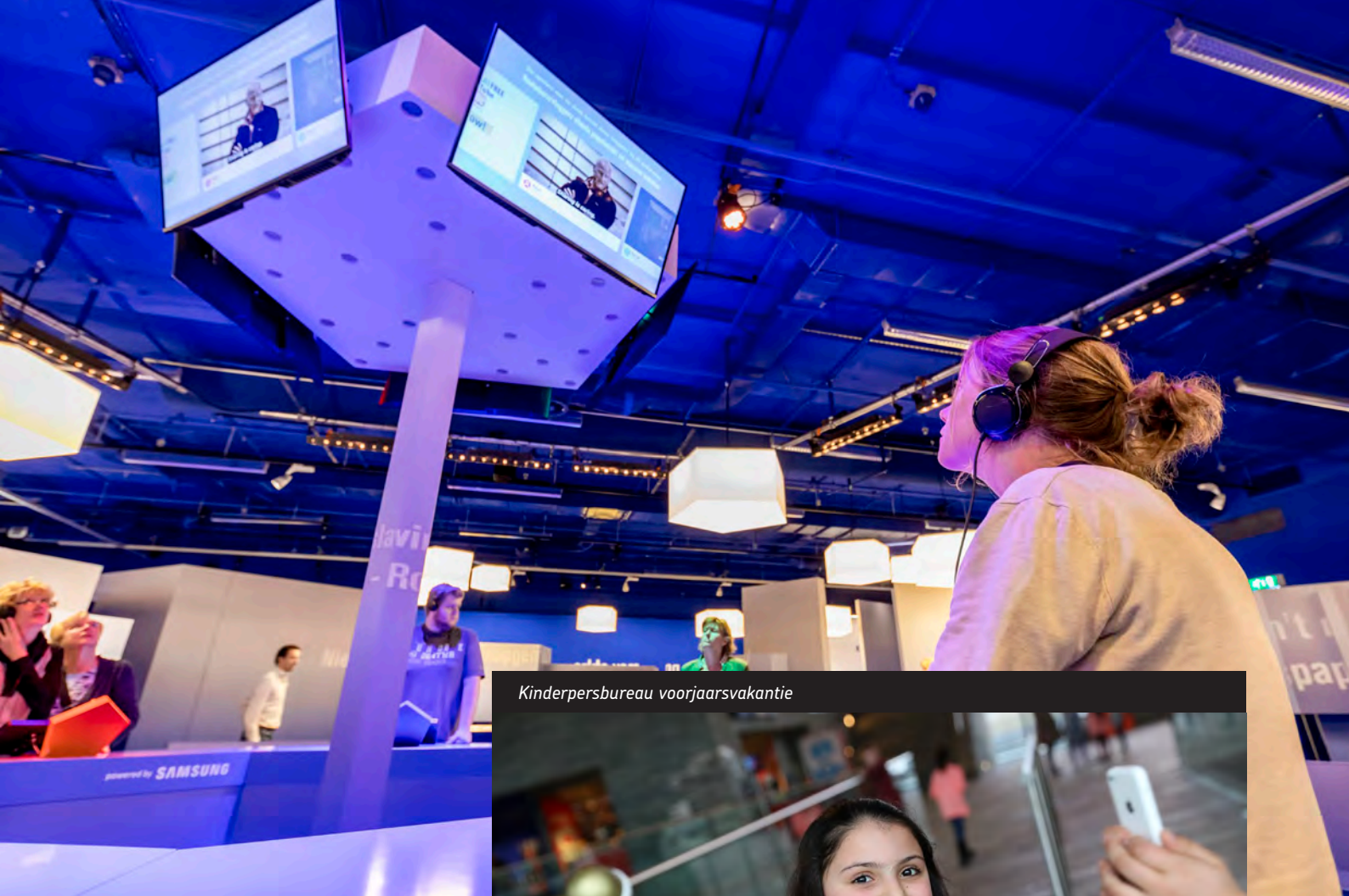
Deze tentoonstelling was een prima kapstok voor tal van activiteiten. Zo waren er expert-lezingen van Charles Groenhuijsen, Lars Duursma en Griselda Molemans. In de meivakantie hielden we de Nieuws of Nonsens-dagen met het Kinderpersbureau en de Jeugdjournaal masterclass voor de jonge bezoeker. Arjen Lubach vertelde in een uitverkochte theaterzaal over hoe hij met zijn programma een andere kijk op het nieuws geeft en de publieke opinie soms beïnvloedt.

Jeugdjournaal masterclass



EEN POD-VLOGCAST OVER HET MEDIA ARCHIEF
#DEARCHIEFDIENST
WWW.BEELDENGELUID.NL

BEELD EN GELUID



Nieuws of Nonsens

In samenwerking met Mediawijzer, het Nederlands Debat Instituut en DROG ontwikkelden we de docententraining Nieuws of Nonsens in de klas. Tijdens deze studiedag kregen docenten in het Voortgezet Onderwijs inzicht in hoe nieuws wordt gemaakt, verspreid en verslonden en hoe mediahypes ontstaan. Het programma is zodanig ingericht dat docenten die deelnemen aan de workshops deze vervolgens zelf in hun les kunnen verwerken. Vanwege de enorme belangstelling voor dit onderwerp werd in november nog een docentendag rond dit onderwerp georganiseerd, dit keer in samenwerking met HUMAN. Voor leerlingen in groep 7 en 8 van het Primair Onderwijs ontwikkelden we de workshop Beeldgeheimen gericht op bewustwording van de dynamiek van journalistiek en media.

De tentoonstelling Nieuws of Nonsens #demediaindfuck was in 2018 ook één van de onderzoeksplekken voor Tentoonstellingsmaker van de 21e eeuw.

Kinderpersbureau voorjaarsvakantie



Workshop Beeldgeheimen



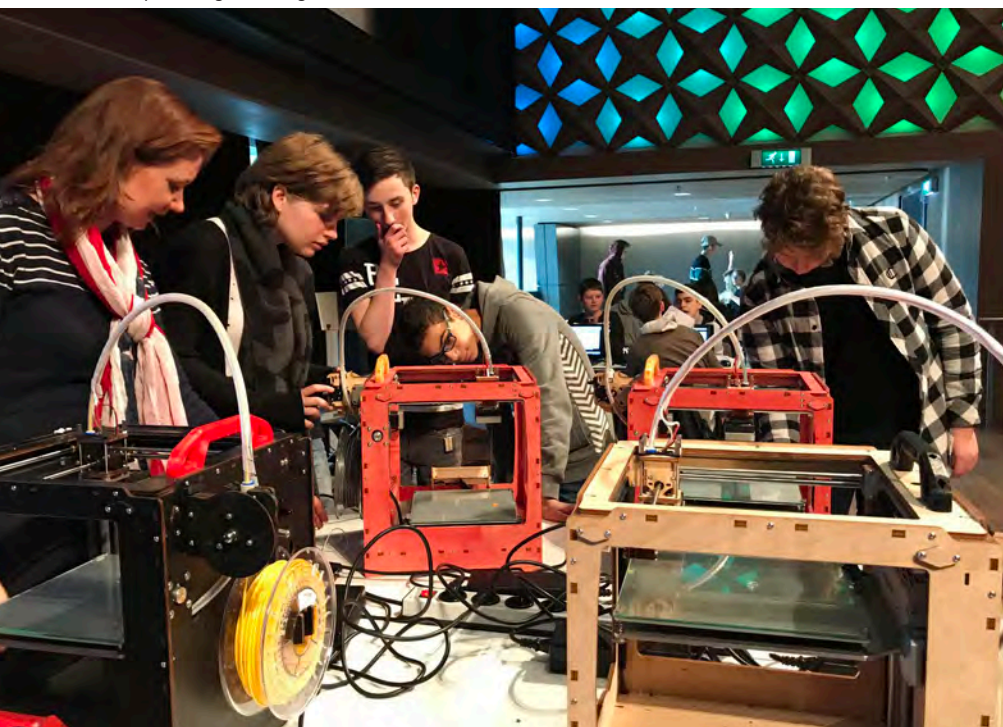
VIERDE EDITIE TOPKLAS DIGITAL DESIGN: ONDERWIJS EN BEDRIJFSLEVEN DICHTER BIJ ELKAAR

In 2018 vond de vierde editie plaats van de Topklas Digital Design, mede mogelijk gemaakt door het stadsfonds Hilversum. Zestig Leerlingen van zes middelbare scholen uit de regio werkten volgens de design thinking-aanpak aan mediatoepassingen op basis van vraagstukken van bedrijven en maatschappelijke en culturele instellingen. Dit is een creatieve manier om complexe problemen op te lossen met het oog op innovatie. Lily Vijftigschild van het Hilfertsheem College: "Leerlingen vinden het leuk om buitenschools te leren. Daarnaast leren ze ook van anderen leerlingen. Het is hard werken, maar met de juiste motivatie en samenwerking hoeft het niet lastig te zijn".

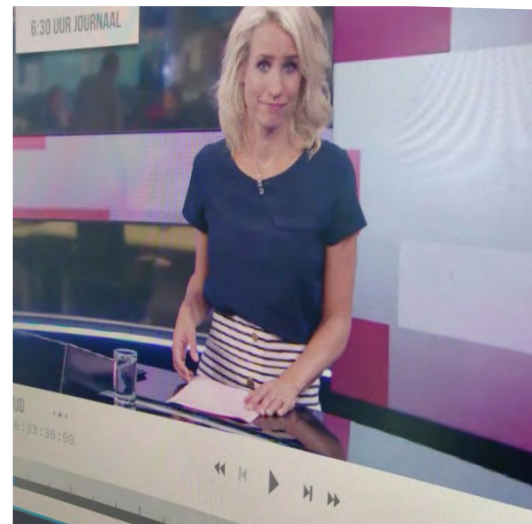
Topklas Digital Design brengt het onderwijs en bedrijfsleven dicht bij elkaar. Hoe kan het WNF leerlingen bewust maken van de foodindustrie? Hoe zorgt de KRO-NCRV ervoor dat ook niet-westerse jongeren kiezen voor de journalistiek? Dit zijn enkele vraagstukken waar de leerlingen mee aan de slag gingen. Naast het WNF en de KRO-NCRV zijn Media Perspectives, NPO FunX, MENSES, Start-up Lab, NICAM en de Media Mile verbonden als casepartner. Patricia Berk van het WNF: "In de eerste aanzet zag WNF deelname aan het project Topklas Digital Design als een uitgelezen kans om met 14 en 15 jarigen te sparren over ons gedachtengoed: 'geef de aarde door'".

'Leerlingen vinden het leuk om buitenschools te leren. Daarnaast leren ze ook van anderen leerlingen. Het is hard werken, maar met de juiste motivatie en samenwerking hoeft het niet lastig te zijn'. - Lily Vijftigschild van het Hilfertsheem College:

Topklas Digital Design



FAIRVIEW



In samenwerking met de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) ontwikkelt Beeld en Geluid het project FAIRview. FAIRview genereert gepersonaliseerde video samenvattingen van het nieuws en ontwikkelt meettechnieken om de kwaliteit van de video's en hun potentieel voor desinformatie te beoordelen. Platforms als Bing en Netflix bieden al functionaliteiten aan waarbij steeds vaker samenvattingen gepresenteerd worden van programma's. Op die manier kunnen korte items gemakkelijk worden gedeeld via social media en zijn ze eenvoudig te consumeren door kijkers voor een eerste indruk van het programma. FAIRview werkt aan een technologie die het mogelijk maakt gepersonaliseerde nieuwsvideo-samenvattingen te maken die geschikt zijn voor distributie op social media, evenals in de eigen zoekomgeving van het archief van Beeld en Geluid. Medio 2019 publiceren we de eerste resultaten van het project.

NETWERK DIGITAAL ERFGOED (NDE)

Beeld en Geluid is een stevige partner en knooppunt binnen de nationale infrastructuur van digitaal erfgoed. Vanuit deze rol dragen wij in verschillende netwerken actief bij aan het verduurzamen en toegankelijk maken én houden van digitale audiovisuele erfgoedcollecties. Binnen het NDE werkt Beeld en Geluid samen aan de ontwikkeling van een stelsel van landelijke voorzieningen en diensten voor het verbeteren van de zichtbaarheid, bruikbaarheid en houdbaarheid van digitaal erfgoed. Andere instellingen die participeren in het netwerk en als knooppunt fungeren zijn de Koninklijke Bibliotheek, het KNAW Humanities Cluster, het Nationaal Archief en de Rijksdienst voor het Culturele Erfgoed.

Het netwerk heeft de afgelopen periode een stevige basis gelegd. In 2018 is klantonderzoek gepresenteerd en zijn gebruikersprofielen opgesteld op basis waarvan het erfgoed op een nog betere manier aan het publiek kan worden aangeboden. Ook is de Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur (DERA) gepubliceerd, die beschrijft hoe erfgoed informatie gepubliceerd en uitgewisseld moet worden in het netwerk ('informatiehuishouding'). De komende twee jaar staat in het teken van de zogeheten intensivering van de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed. Met behulp van extra middelen vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap werkt het netwerk in 2019 en 2020 versneld aan het duurzaam beschikbaar maken van meer digitaal erfgoed, vooral ook van kleinere instellingen.

AVA_NET

AVA_Net is de onafhankelijke netwerkorganisatie voor audiovisuele collectiehouders in Nederland en versterkt vanuit die rol de positie van het audiovisuele erfgoed. AVA_Net richt zich op informatie- en kennisuitwisseling binnen het veld van het beheren en beschikbaar stellen van AV-erfgoed. Als knooppunt in de nationale infrastructuur van digitaal erfgoed is Beeld en Geluid penvoerder en financier van AVA_Net. De highlights uit 2018 leest u hieronder. In 2018 maakten wij ook een nieuwe promofilm. Bekijk 'm [hier!](#)

TRENDMONITOR 2018 AUDIOVISUELE COLLECTIES: BORN-DIGITAL GROEI

Beeld en Geluid doet om het jaar onderzoek naar de ontwikkelingen op gebied van beheer, behoud en beschikbaarstelling van analoge en digitale audiovisuele collecties in Nederland. In 2018 zagen wij drie in het oog springende ontwikkelingen. Er is sprake van een behoorlijke toename van 'born-digital' materiaal (materialen die hun oorsprong vinden in een digitale vorm). Binnen AV-erfgoedinstellingen neemt hierdoor de vraag naar selectiecriteria toe en afspraken over de aanlevering van materiaal. De tweede ontwikkeling is dat de digitalisering bij kleinere instellingen hapert door afname van projectsubsidies, dit in

tegenstelling tot instellingen met grotere AV-collecties. De laatste ontwikkeling is gerelateerd aan de rechtenkwestie: het percentage AV-materiaal dat beschikbaar kan worden gesteld, neemt niet of nauwelijks toe. Dat is jammer omdat we informatie daarmee niet naar een groter publiek kunnen brengen. Wil je de gehele trendmonitor 2018 lezen, klik dan [hier](#).

SYMPOSIUM AVA_NET @BEELD EN GELUID

Op donderdag 20 juni 2018 organiseerde Beeld en Geluid het jaarlijkse symposium van AVA_Net. Zo'n 140 audiovisuele erfgoed professionals uit het hele land kwamen naar ons prachtige instituut om kennis en ervaring uit te wisselen, en natuurlijk om hun netwerk te versterken en te vergroten. Rond het thema 'Born digital AV aan de poort' is flink gediscussieerd over de manier waarop born digital audiovisueel materiaal het archief binnenkomt: hoe krijgen we grip op de exponentiële groei van het aanbod en welke afspraken maken we om het selectieproces makkelijker te maken?

LANCERING AVA_NET MAGAZINE #1

In het najaar van 2018 lanceerden wij met trots de allereerste editie van het

AVA-Net 2018





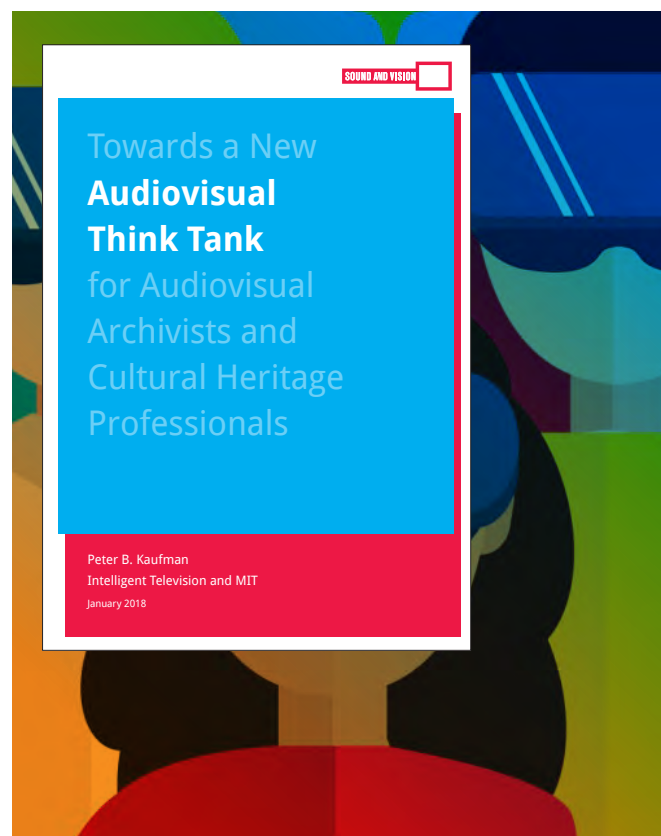
AVA_Net Magazine. Hét online magazine dat je op de hoogte houdt van alle ins en outs binnen de AV-erfgoedsector. Het AVA-Net Magazine komt twee keer per jaar uit en is bedoeld voor iedereen die werkt met, aan, voor, over of zelfs in audiovisueel erfgoed. Beeld en Geluid voert de redactie van het online magazine en stimuleert op deze manier kennisuitwisseling binnen het AV-veld. Voor de eerste editie hebben we samengewerkt met het Stadsarchief Rotterdam, Erfgoedhuis Zuid-Holland en LIMA. Wil je het magazine ook ontvangen of een inhoudelijke bijdrage leveren? Meld je dan aan bij info@avanet.nl.

AV THINK TANK INTERNATIONALAAL

Als echte verbinder initieerde Beeld en Geluid de 'AV Think Tank' in 2018: een groep internationale experts uit de audiovisuele erfgoedsector om gezamenlijke strategische prioriteiten in kaart te brengen en een onderzoeks- en actieagenda samen te stellen. Doel is het duurzaam gebruik van AV-materialen stimuleren, voor onder andere onderwijsdoelstellingen. De AV Think Tank vertegenwoordigt belangrijke AV-archieven en professionals op gebied van digitaal cultureel erfgoed van over de hele wereld, en verbindt deze partijen nauw met elkaar om als koplopers van de sector samen te werken met de rest van de community. Als je meer wilt weten over de AV Think Tank, bekijk dan de [website](#).

PUBLICATIE WHITE PAPER IN 2018

Het eerste resultaat van de AV Think Tank is de publicatie van de white paper 'Towards a New Audiovisual Think Tank for Audiovisual Archivists and Cultural Heritage Professionals' door Beeld en Geluid. Peter B. Kaufman (Intelligent Television en MIT) schreef het stuk en komt voort uit maanden vol open gesprekken met experts en vertegenwoordigers van diverse internationale archieven en culturele erfgoedinstellingen. De white paper beoogt de dialoog op gang te brengen tussen audiovisuele archivering en culturele erfgoed communities wereldwijd. Nieuwsgierig? De white paper kan je [hier](#) downloaden.





Week van de Mediawijsheid

MEDIAWIJZER

2018 was voor Mediawijzer.net een gedenkwaardig jaar. Zo vierde het netwerk hun tienjarig bestaan. Daarnaast keurde het ministerie van OCW het nieuwe meerjarenplan goed. De komende vijf jaar verbreedt Mediawijzer.net haar werkzaamheden uit naar volwassenen. In 2018 onderzocht Kantar Public de mate van mediawijsheid onder volwassenen. Zo'n 42% van hen bleek onvoldoende mediawijs en dreigt achter te blijven. Het nieuwe meerjarenplan kent drie programmalijnen: Jongeren, Volwassenen en Kwetsbaren. Mediawijzer.net gaat binnen deze lijnen nauw samenwerken met deels nieuwe partijen om heel Nederland mediawijzer te maken.

In 2018 voerde Mediawijzer.net diverse campagnes om het Nederlandse publiek en met name jongeren bewust te maken van mediawijsheid en om ermee aan de slag te gaan. De Week van de Mediawijsheid was zoals elk jaar een groot succes, dit jaar voor het eerst ook op prime time TV met de Nationale Mediawijsheid test van BNN-VARA. Het jaarlijkse, in 2018 geheel vernieuwde spel MediaMasters trok 10% meer leerlingen aan dan het jaar ervoor: 185.000. Dit is dicht tegen eenderde van alle leerlingen in groep 7 en 8. Ook de Media Ukkie Dagen verliepen succesvol: het 'DigiABCD' hangt aan het prikbord bij menig consultatiebureau en kinderopvanginstelling.

Het netwerk kwam vele malen bijeen in expertsessies en events. Zo zijn meer dan 1000 professionals betrokken bij actuele zaken rondom mediawijsheid. Dat gebeurde op het jaarlijks netwerkevent de MNX en op de meer dan 20 expertsessies, conferenties en events die Mediawijzer.net samen met partners organiseerde, veelal met en bij Beeld en Geluid.

Belangrijk voor het onderwijs waren de door Mediawijzer.net georganiseerde feedbacksessies voor het ontwikkelteam digitale Geletterdheid van Curriculum.nu. Deze bijeenkomsten vonden zowel plaats bij Beeld en Geluid als bij EYE.

In 2018 evalueerde KWINK groep de meerjarenplanperiode 2015 t/m 2018 in opdracht van OCW. KWINK groep constateerde dat er anno 2018 een groot netwerk opgebouwd is, waar gebruik van kan worden gemaakt, dat de kern- en netwerkpartners de toegevoegde waarde van deze aanpak ervaren en er een grote mate van tevredenheid is over de rol die Mediawijzer.net vervult. Dit zeer positieve evaluatierapport over Mediawijzer.net vormde een belangrijke voorwaarde voor de doorstart naar een nieuwe programmaperiode.

VERSTERKING VAN ONZE RELATIE MET HET PUBLIEK

Beeld en Geluid verbindt het publiek nauwer met onze activiteiten. Zo laten we bezoekers nieuwe technologische ontwikkelingen ervaren en experimentele projecten testen en werken we achter de schermen hard aan nieuwe museale concepten om een jong publiek te bereiken en met hen te kunnen interacteren.

REALISEREN IN VERBINDING: DE VERNIEUWING VAN ONS MUSEUM

We werken samen met bestaande en nieuwe partners aan de herinrichting van de Experience met een nieuw verhaal, een nieuwe inhoud en hedendaagse presentatievormen die herkenbaar zijn voor huidig, nieuw en toekomstig publiek. Hiertoe is een prikkelend masterplan geschreven en zijn de eerste schetsontwerpen klaar. We werken toe naar het eerste museum ter wereld dat zich permanent aanpast aan de individuele bezoeker. Een volledig interactief museum over de betekenis en de geschiedenis van hedendaagse audiovisuele media. Het nieuwe verhaal over de mediageschiedenis start in het heden, waarin

niemand meer mét maar in de media leeft. Om te snappen en te voelen hoe dit werkt en hoe dit zo gekomen is, staat in het nieuwe museum de persoonlijke beleving centraal. Je ervaart hoe 'de media' een plek heeft gekregen in ons leven, je ontdekt jezelf hoe de media jou beïnvloeden en wat jij met media doet en maakt. De Grote Opening van het nieuwe museum laat nog even op zich wachten. In de tussentijd kan je gewoon nog steeds genieten van onze huidige Experience.



PROJECT SPACE GEOPEND!

In het verlengde van de op stapel staande vernieuwing opende Beeld en Geluid in oktober 2018 de *Project Space*: een tijdelijke experimentele ruimte waarin museumbezoekers kennis kunnen maken met innovatieve technologieën op gebied van media. De Project Spaces ontwikkelt Beeld en Geluid met verschillende partners. Via deze partnerships met externe bedrijven en organisaties kan het publiek voorproefjes van de 'toekomst van media' aanraken.

'Oude games zijn juist vet!'



In de Project Space kunnen bezoekers ontwikkelingen zien én ervaren. Met wisselende installaties maken bezoekers kennis met nieuwe vormen van interactie, presenteren, kijken en media maken. Met de Project Space verbindt Beeld en Geluid zich meer dan ooit aan het publiek en vraagt actief naar ervaring en beleving, waarna we aanpassingen doen gericht op de vernieuwing van het museum. In 2018 was *Pepper de Robot* erg populair bij onze bezoekers:

hij krijgt knuffels en high-fives en maakt zowel kinderen als volwassenen enthousiast. Bij de virtuele installatie *Path of Distraction* troffen we veel belangstelling: het werk reageert op wat jij doet. De installatie is ontwikkeld door Jan Reuser, eindexamenkandidaat Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Bij de lancering van onze Gamescanon hebben we enkele arcadekasten neergezet waarop je oude en nostalgische games kunt spelen. *Game on!* Vooral kinderen tussen 6 en 12 speelden graag op de arcadekasten, want "oude games zijn juist vet!". Oudere bezoekers bleven graag hangen bij het radio-platform *Radio Garden*: een website waarop je radiostations van over de hele wereld kunt vinden én beluisteren. In 2017 won *Radio Garden* de Dutch Design award en de FIAT/IFTA Archive Achievement Award in de categorie Most Innovative Use of Archive in 2017.

Opening Project Space



PROGRAMMERING PERS & JOURNALISTIEK

Het is onze missie om het vrije denken en handelen in woord, beeld en geluid te versterken. Onze unieke perscollectie vormt een goede bron voor het maken van (online) presentaties rondom de vrijheid van meningsuiting. Afgelopen jaar is het journalistiek erfgoed bijvoorbeeld ingezet bij het maken van de documentaire *De Getekende Hahn* en de twee reizende exposities '75 jaar Trouw' en '400 jaar bij de tijd'. Op onze site publiceerden we over prangende journalistieke kwesties, zoals de aanslag op *De Telegraaf* en de afgelaste Mohammed-cartoonwedstrijd van Geert Wilders. Ook organiseerden we interessante lezingen, zoals 'Het zijn net mensen 2.0' van Joris Luyendijk en 'Flat Earth News – 10 jaar later' van Nick Davies. Op de internationale dag van de persvrijheid stond Beeld en Geluid in het teken van het Festival van het Vrije Woord met debatten en workshops. De persvrijheidslezing werd uitgesproken door de Amerikaanse journalist Franklin Foer.



DUTCH MEDIA WEEK

In september vond de derde editie plaats van de Dutch Media Week (DMW): hét 10-daags festival voor iedereen die van media houdt en geïnteresseerd is in de laatste ontwikkelingen binnen het medialandschap. Dit keer was de organisatie voor het eerst in handen van Beeld en Geluid. Wij werkten samen met de gemeente Hilversum en diverse culturele instellingen en private partijen.

Binnen het thema van 2018, *Discover the Impact of Media*, waren tal van activiteiten te doen, te zien en te beleven op het Media Park, bij Beeld en Geluid en op andere locaties in Hilversum. Zo waren er de *Open Studio* dagen waarin de deuren van verschillende TV en radiostudio's geopend waren voor het grote publiek, het Dutch Media Week familiefestival waarin bezoekers hun favoriete jonge vloggers, auteurs en programmamakers konden ontmoeten en de *VR Challenge*, een vierdaags event waar makers een 360°-experience produceerden. Een innovatief onderdeel van de week vormden de Mobile Movie Days waarop de beste films gemaakt met mobiele telefoons werden getoond, zoals de MyStory-films van Syrische statushouders die hun ervaringen vastlegden in bijzondere producties.

De Media Summer Night vormde een bijzonder onderdeel van de programmering van de DMW met masterclasses, workshops en expo's. Op deze avond toonden tal van makers hun bijzondere producties en vaardigheden aan jonge, vaak ook nieuwe makers.

Open Studio dagen





Dutch Media Week familiefestival

Op die manier creëert Beeld en Geluid een extra podium voor makers, waarbij inspiratie en kennisuitwisseling een belangrijke rol speelt.

In 2018 bereikte de DMW in totaal 40.361 bezoekers. Beeld en Geluid had tijdens deze week ruim 22.680 bezoekers in huis. De komende jaren wordt de DMW verder ontwikkeld. Hierbij zetten we in op het mediawijzer en -vaardiger maken van de burger waarbij we de impact en betekenis van media op de maatschappij laten zien.

Koude Kermis



Dutch Media Week Summernight



Familiefestival



ROOM OF HOPE: 298.000 KRAANVOGELS BIJ BEELD EN GELUID

Beeld en Geluid organiseerde samen met Stichting 298.000 kraanvogels tussen 17 juli en 19 augustus 2018 een speciale expositie met 298.000 kraanvogels ter nagedachtenis aan de 298 slachtoffers van de MH17-ramp. Ons monumentale atrium diende als decor voor de kunstwerken, waaronder een herinneringsbank met geborduurde kraanvogels en een 15 minuten durende piano-compositie, die tijdens de expositie te beluisteren is. Het initiatief kwam van Tjitske Dijkstra - tevens docent aan het Alfa College in Groningen - die haar collega en vriendin Hieke Raap verloor bij de ramp. Geïnspireerd door het verhaal van de Japanse Sadako Sasaki vouwde ze samen met haar leerlingen als rouwverwerking 1000 kraanvogels voor Hieke. In Japan staan kraanvogels symbool voor wereldvrede en menslievendheid.

Onze gastvrijheid inspireerde andere organisaties om geheel belangeloos mee te werken aan de realisatie van de expositie, waaronder Unbranded BV voor de uitvoering van de werken en inrichting expositie, Holland Centraal uit Hilversum voor de communicatiecampagne en audiovisuels. Vrijwilligers en publieksbegeleiders van Beeld en Geluid werkten ook mee aan het project.



SPANGAS VIERT HERFSTVAKANTIE IN BEELD EN GELUID

In 2018 vierde de jeugd dramaserie SpangaS herfstvakantie in Beeld en Geluid! De serie is momenteel bezig aan haar 12e seizoen en vierde in november haar 2000e aflevering. Hiermee is het de langstlopende Nederlandse jeugdserie ooit.

Fans en andere bezoekers konden bij Beeld en Geluid de acteurs ontmoeten, met hen in gesprek gaan en testen wie de grootste SpangaS-kenner is. Bezoekers speelden mee in een scène uit het nieuwe seizoen van de serie en kinderen konden knutselen aan het decor. Ook werden decorstukken tentoongesteld en mochten bezoekers via het greenscreen met het decor op de foto. Tijdens de verschillende programmaonderdelen was er aandacht voor belangrijke thema's uit de serie: vriendschap, liefde en emotie, maatschappelijke kwesties en diversiteit. Ook voor de ouders was er verdieping. Op verschillende dagen konden zij in gesprek met de makers van SpangaS over rolmodellen en het doel en nut daarvan, over de keuzes die zij maken en meer.



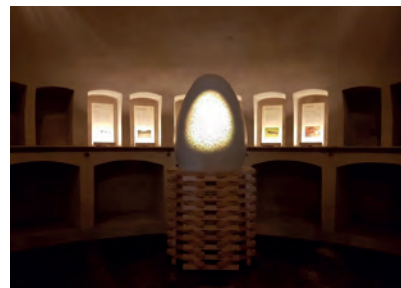
VIND HET UIT! WERELDVERBETERAARS VAN EIGEN BODEM

Beeld en Geluid gaat in toenemende mate samenwerkingen aan met 'on location' festivals, musea en andere instellingen om onze collectie en ons mediaverhaal ook buiten het eigen gebouw te laten beleven. Een mooi voorbeeld hiervan is de tentoonstelling 'VIND HET UIT! Wereldverbeteraars van eigen bodem'. Op een van de mooiste en tot de verbeelding sprekende plekken in Nederland, Paleis Soestdijk, opende deze tentoonstelling in oktober 2018. Het is een familietentoonstelling waar de bezoeker kan ontdekken waar ons kleine land groot in is en waar hij wordt uitgedaagd om zelf op onderzoek uit te gaan en de uitvinder in zichzelf te vinden.

In de kelder van het paleis worden op een verrassende manier thema's belicht waarin Nederland excelleert en mag de bezoeker deuren openen die voorheen altijd voor het publiek gesloten waren.

Verskillende (audiovisuele) installaties tonen uniek beeldmateriaal uit ons archief,

waarmee we innovatieve oplossingen voor mondiale uitdagingen uitlichten. Zoals de ontwikkeling van de kunstnier, landbouw innovaties of de recyclingindustrie. Daarnaast worden bezoekers uitgenodigd zelf aan de slag te gaan als innovator. De tentoonstelling is nog te bezoeken tot en met 21 december 2019. Check [hier](#) de website.



VERHALENPLATFORM TILT

In 2018 lanceerden we een eigen mediamagazine, genaamd TILT. In dit magazine produceren we verhalen die actuele mediathema's duiding en context geven vanuit een mediahistorische achtergrond. TILT richt zich qua look en feel, inhoud en 'mobile first' applicatie vooral op millennials en de jongere doelgroep. Dat dit concept aanslaat, blijkt wel uit het feit dat de verhalen al ruim 70.000 keer gelezen zijn in de eerste maanden na launch. Op deze manier geeft TILT een boost aan het merk van Beeld en Geluid, staan we midden in de actuele media-discussies van Nederland en dragen we ook online bij aan een mediawijzer Nederland.

